न्यायिक समितिको बार्षिक प्रगति बिवरण

शिला पाठक
स.म.बि.नि.पाचौं
कानुन शाखा
न्यायिक समिति

पृष्टभुमि

- नेपालको संबिधानको धारा २१७ तथा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ८ मा न्यायिक कार्य सम्बन्धि व्यस्था गरेको छ | सो ऐनको दफा ४६ देखि दफा ५३ सम्म न्यायिक समितिलाई न्यायिक अधिकार दिएको छ |लुम्विनि प्रदेश नेपाल अन्तर्गतको वैजनाथ गाँउपालिका रामपुर, बाँकेमा गठन भएको न्यायिक समिति अन्तर्रगत वडा न. १ देखि ८ सम्म मेलमिलापकेन्द्र गठन् गरीएको छ | साथै मेलमिलापकेन्द्रमा दर्ता भएका विवादहरु सुचिकत मेलमिलापकर्ताहरुबाट विवादको प्रकृति हेरी सहमति तथा मेलमिलाप गरिएको र न्यायिक समितिबाट प्रमाणित गरि अभिलेख राख्ने गरिएको छ |

न्यायिक समितिका पदाधिकारीहरु

नेपालको सविधान २०७२ को भाग १७ धारा २१७ तथा स्थानिय सरकार सन्चालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ८ दफा ४६ अनुसार यस बैजनाथ गाउँपालिकामा तपसिल बमोजिमको न्यायिक समिति रहेको छ ।

निर्मला रोकाय
संयोजक

बिमला सिंह थारु
सदस्य

दीप बहादुर थापा
सदस्य

०८० साउन महिनादेखि २०८१ असारसम्म बैजनाथ गाँउपालिकाको न्यायीक समितिमा दर्ता तथा समाधान भएका विवादहरुको विवरण यस प्रकार छ ।

क्र.स	विवरण	जम्मा दर्ता	सहमती भएका	असहमती भएका	प्रक्रियामा रहेका	सिफारिस गरिएको	दरपिठ गरिएको
क्र.स.	विवादको विषय	जम्मा दर्ता संख्या	सहमति	असहमति	प्रक्रियामा रहेको	सिफारिस गरिएको	दरपिठ गरिएको
१.	आलिधुर, बाध पैनी	१०	७	२	१		
२.	अर्काको बालि नोक्सानी गरेको	२	२				
३.	जेष्ठ नागरिक हेरचाह	३	३				
४.	पति/पत्नी विचको विवाद	२३	२१	२			
५.	ज्याला मजुरी नदिएको	६	५		१		
६.	सादिमा रुख विरुवा लगाएको	४	३	१			
७.	सार्वजनिक बाटो निकास	१३	१२			१	
८.	जग्गा भाडा लिई भाडा नतिरेको	२	१		१		
९.	साध सिमाना मिचेको	३२	१८	८	५		१
१०.	गाली बेइज्जत	८	५	२	१		

आ.व.२०८०/०८१ मा न्यायिक समितिमा दर्ता भएका विवादहरु मध्ये ऋण सापटी दिएको रकम फिर्ता नगरेको(लेनदेन) सम्बन्धमा सबैभन्दा बढी ७४ वटा र सबैभन्दा कम अर्काको बालि नोक्सानी गरेको र जग्गा भाडामा लिई भाडा नतिरेको सम्बन्धमा २ वटा विवाद दर्ता भएका थिए ।

- <u>सम्पन्न क्रियाकलाप</u>
- आ.व. २०८०/०८१ देखि न्यायिक समितिमा आएका उजुरीहरु न्यायिक समितिमा नै दर्ता गरी छिटो छरितो छलफल गरी सहमति गराउने प्रयास गरिएको,
- मेलमिलाप केन्द्रमा विवाद दर्ता गर्दा तथा छलफल, सहमति गराउदाँ वडा कार्यालयको सहयोग रहेको,
- आ.व. २०८०/०८१ मा न्यायिक इजलासकक्ष निर्माण गरिएको ।
- आ.व. २०८०/०८१ मा सुचिकृत मेलमिलापकर्ताहरुलाई ३ दिने पुनरताजकी तालिम संचालन गरिएको ।
- आ.व. २०८०/०८१ मा हालसम्म न्यायिक समितिको बैठक १५ पटक बसी विभिन्न बिषयमा निणय भएको ।
- आ.व. २०८०/०८१ देखि प्रत्येक चौमासिक समीक्षा आयोजना गरि मेलमिलापकेन्द्रबाट भए गरेका कार्यसम्पादनसंग सम्बन्धित विषयमा अन्तरक्रिया तथा छलफल हुने गरेको ।
- आ.व. २०८०/०८१ को बार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम न्यायिक समितिको अन्तरपालिका अवलोकन भ्रमण राजापुर नगरपालिका र गेरुवा गाउँपालिकाको भ्रमण गरि त्यहाँ गरिएका असल अभ्यासको बारेमा जानकारी लिइएको ।

- **समस्या तथा चुनौती**

  कतिपय मेलमिलाप कक्षको भवन जिर्ण अवस्थामा भएकोले छलफल गर्दा गोप्यता कायम गर्न नसकिएको |(वडा न. ७र ८)

  न्यायिक समिति वा मेलमिलाप केन्द्रबाट छलफल तथा सहमति गरिएका विवादहरु कार्यन्वयन नभइपटक पटक पुन गुनासो आउने गरेको(विशेष गरि लेनदेन र घरेलु हिंसा सम्बन्धिका विवादहरु)

उपलब्धि

- जिल्ला अदालत, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, जिल्ला प्रहरी कार्यालय तथा अन्य न्यायिक निकायहरुमा दर्ता हुने मुदाहरुमा कमी आएको ,

- स्थानीय जनतालाई स्थानीय स्तरमा नै न्याय पाएको अनुभूति भएको

तस्वीर एक झलक

मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि
पुनर्ताजकी तालिम-२०८१

मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि
पुनर्ताजकी तालिम

तस्वीर एक झलक

गेरुवा गाउँपालिका
बागेश्वरी यातायात प्रा.लि.
न्यायीक समिति
अवलोकन भ्रमण
२०८१ बैशाख १४ र १५ गते
आयोजक
बैजनाथ गाउँपालिका
रामपुर, बाँके
भे.१ज १३३४

धन्यवाद

मेलमिलापकर्ताहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि
पुनर्ताजकी तालिम-२०८१
मिति: २०८१/०२/१४ गते देखि १६ गते सम्म
स्थान: बैजनाथ गाउँपालिकाको कार्यालय
आयोजक
बैजनाथ गाउँपालिकाको कार्यालय
रामपुर, बाँके